

Az Európai Bizottság által nyújtott InvestEU programhoz kapcsolódó vizontgarancia kitettség kockázati súlyozása

A kérelmező (**Társaság**) állásfoglalás iránti kérelmet nyújtott be a Magyar Nemzeti Bankhoz (**MNB**) a szavatoló tőke számításra vonatkozó értelmezése megfelelőségével kapcsolatban.

I. A TÉNYÁLLÁS

A Társaság az Európai Bizottság által, az InvestEU program¹ keretein belül új kezességi termék bevezetését tervezi, amely kapcsán közel 600 milliárd forint összegű hitelporfólióra nyert el 95%-os vizontgaranciát (**Vizontgarancia**) egy új, általános KKV versenyképességi garancia termékre vonatkozóan 25%-os portfólió szintű beváltási korláttal. A Vizontgaranciával biztosított új termék keretein belül a Társaság által a jogosult kereskedelmi bankok felé vállalható kezesség mértéke 50% vagy 80% a kedvezményezett vállalkozás főtevékenységének földrajzi elhelyezkedésétől függően, kedvező fedezeti követelményekkel és díjazással, legfeljebb 3 millió eurónak megfelelő összegű, forintban denominált folyó-, forgóeszköz- és beruházási hitelekhez kapcsolódóan. A hitelek futamideje minimum 12 hónap, maximum 15 év. Az InvestEU programban minden érdekelt kereskedelmi bank részt vehet, a Társasággal kötött egyedi szerződés keretében.

II. A JOGKÉRDÉS

A Társaság a fenti tényállás kapcsán kéri az MNB állásfoglalását, hogy megfelelő-e a szavatoló tőke számításra vonatkozó értelmezése, miszerint a Vizontgarancia kitettséghez mind a Társaság, mind a kereskedelmi bankok szempontjából is 0 %-os kockázati súlyt kell rendelni?

III. A TÁRSASÁG ÁLLÁSPONTJA

A Társaság a Kérelemben kifejtett álláspontja szerint a Vizontgarancia kitettség kimeríti a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló 2013. június 26-i, 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (**CRR**) rendelet 118. cikk és 214. cikk (2) bekezdés d) pontjában hivatkozott nemzetközi szervezetekkel szembeni kitettség fogalmát, valamint teljesíti a 213. cikkben, 214. cikk (1) bekezdésben és a 215. cikkben szereplő feltételeket, így ahhoz 0 %-os kockázati súlyt kell rendelni mind a Társaság, mind pedig a kereskedelmi bankok vonatkozásában.

IV. AZ MNB ÁLLÁSPONTJA

A CRR 193. cikk (3) bekezdése alapján, ha az intézmények a CRR által hitelkockázat-mérséklési eszközként elismert és a hitelkockázat-mérséklési eszközökkel szembeni követelményeket teljesítő eszközökkel fedezik a kitettségeiket, akkor a CRR 4., 5. és 6. szakasz rendelkezéseinek megfelelően módosíthatják a kockázattal súlyozott kitettségértékeknek a sztenderd módszer szerinti kiszámítását, valamint a kockázattal súlyozott kitettségértékeknek és a várható veszteségértékeknek az IRB-módszer szerinti kiszámítását.

A CRR 203. cikk szerint az intézmények előre nem rendelkezésre bocsátott elismert hitelkockázati fedezetként kezelhetik a garanciákat.

Tekintettel a CRR-nek az előre nem rendelkezésre bocsátott fedezetek hitelkockázat-mérséklési hatásának kiszámítására vonatkozó rendelkezéseire, amely szerint a sztenderd módszert alkalmazó intézmények esetén a 235. cikk irányadó, továbbá a CRR 118. cikkére, amelynek a) pontja alapján az Európai Unióval szembeni kitettségekhez 0% kockázati súly rendelhető, a tőkeszámítás során a garanciát 0%-os kockázati súllyal lehet figyelembe venni a garanciavállalás mértékéig. Fontos kiemelni, hogy ennek azonban további feltétele, hogy a garancia megfeleljen a garanciára vonatkozóan a CRR 213. és 214. cikkében, valamint a 215. cikk (1) bekezdésében meghatározott előírásoknak.

---

¹ InvestEU program keretén belül az Európai Bizottság összesen 26,2 milliárd euro értékű uniós vizontgaranciát biztosít a 2021-2027-es pénzügyi időszak alatt közel 400 milliárd eurós beruházási hullám elősegítése érdekében.

Az MNB ugyanakkor a Társaság és a kereskedelmi bankok vonatkozásában a Viszontgarancia meghatározott 25%-os portfólió szintű beváltási korlátjára figyelemmel a 0%-os kedvezményes súlyozásnak a garanciavállalás mértékéig (95%) történő figyelembevételét – a CRR-ben szereplő előírások maradéktalan teljesülésének hiányában – Pillér 1 alatt nem látja alkalmazhatónak az alábbiak miatt.

- a) A Társaság esetében a garanciára vonatkozóan a CRR 213. cikk (1) bekezdés b) pontja szerinti azon előírás nem teljesül, miszerint a hitelkockázati fedezet mértéke világosan meghatározottnak kell lennie. Az Európai Bizottság által meghatározott portfólió szintű beváltási korlát bizonytalanná teszi, hogy Pillér 1 alatt az adott ügylet esetében milyen mértékben és milyen mértékig lehet a Viszontgaranciát figyelembe venni. A bizonytalanság oka, hogy a Viszontgarancia csak az első, előre nem meghatározható számú ügylet esetén fog téríteni, így nem lehet világosan meghatározni, hogy a Viszontgarancia mely ügyletek esetén nyújt fedezetet és mely ügyletek esetében nem. E feltétel fennállásának hiányára tekintettel az MNB álláspontja szerint a Társaság nem alkalmazhatja Pillér 1 alatt a Viszontgaranciával fedezett részre a standard 0% hitelkockázati súlyt, Pillér 2 alatt azonban korrigálhat vele.
- b) A kereskedelmi bankok esetében a garanciára vonatkozóan a CRR 213. és 214. cikkében, valamint a 215. cikk (1) bekezdésében meghatározott előírások nem teljesülnek, mivel nem ismert a kereskedelmi bankok számára, hogy az Európai Bizottság által meghatározott portfólió szintű beváltási korlát milyen mértékben vonatkozik az egyes kereskedelmi bankokra (a fedezet mértéke tehát nem világosan meghatározott és kétségbevonhatatlan a CRR 213. cikk (1) bekezdés b) pontjában elvártakkal ellentétben), emellett kiemelendő az a körülmény is, hogy a kereskedelmi bankok közvetlen ellenőrzésén kívül esik az említett portfólió szintű beváltási korlátnak a kezelése és aktuális kihasználtsága is. Egy esetleges beváltási igény esetén – különösen válsághelyzetben – nem biztosított, hogy a Társaság minden esetben rendelkezik a portfólió szintű beváltási korláton belül szabad kerettel, és így az Európai Bizottság által viszontgarantált keret terhére tudja teljesíteni a kereskedelmi bankok felé vállalt kezességét. Az előbb kifejtettek alapján az MNB álláspontja szerint a kereskedelmi bankok nem alkalmazhatják Pillér 1 alatt a Viszontgaranciával fedezett részre a standard 0% hitelkockázati súlyt. Figyelemmel azonban arra, hogy a Viszontgarancia a Társaság által nyújtott garancia kockázatánál alacsonyabb kockázatot jelent, az MNB a Pillér 2 alatt a TSCR ráta meghatározásánál a kereskedelmi bankok esetében kockázatcsökkentő tényezőként – a garantált portfólió jellemzői illetve a portfólió szintű beváltási korlát kihasználtságának függvényében – a garanciaszerződések közgazdasági tartalmának megfelelően a Viszontgaranciát, illetve a beváltási korlát nem várt teljes kihasználásának kockázatát figyelembe veszi. A kereskedelmi bankok ugyanakkor a GHG garanciájával fedezett rész esetében a CRR előírásainak megfelelően a GHG-ra vonatkozó kockázati súly figyelembevételével számolhatnak az adott ügyletek vonatkozásában.

A fentieket összefoglalva az MNB álláspontja szerint a Társaság és a kereskedelmi bankok a Viszontgaranciát Pillér 1 alatt 0%-os kockázati súllyal nem vehetik figyelembe, ugyanakkor Pillér 2 alatt korrigálhatnak vele. Az MNB megítélése szerint a kereskedelmi bankok nem rendelkeznek minden szükséges információval a garanciavállalással érintett más kereskedelmi bankok által finanszírozott portfóliókról, erre való tekintettel az MNB az ICAAP felülvizsgálatok keretében segítséget nyújt az érintett intézményeknek a Pillér 2 alatt figyelembe vehető összeg meghatározásában.

Budapest, 2023. november 22.